

UiT

**NORGES
ARKTISKE
UNIVERSITET**

Samfunnsmessige utfordringer

Oppsummering av funn fra spørreundersøkelse om arealbruk og arealtilgang i oppdrettsnæringa

Bjørn Hersoug og Jahn Petter Johnsen

Norges fiskerihøgskole, Fakultetet for biovitenskap, fiskeri og økonomi, UiT Norges arktiske universitet

Utgitt 7. oktober 2014

Havbruksnæringens lokalitetstilgang

FHF prosjekt 900911

Forord

Denne rapporten er en del av FHF prosjekt 900911 – Havbruksnæringens lokalitetstilgang som ledes av Nofima med forskningspartnere fra Sintef Fiskeri- og Havbruk, Bygdeforskning og Universitetet i Tromsø – Norges arktiske universitet/Norges fiskerihøgskole. Det har vært en egen styringsgruppe med representanter fra havbruksnæringen. Prosjektet hadde oppstart i oktober 2013 og avsluttes høsten 2014 med en sluttkonferanse, der resultatene fremlegges for næring og andre interesserte.

Prosjektet har hovedfokus på havbruksnæringens lokalitetstilgang sett i lys av økt arealbehov ut fra havbruksnæringens ønske om vekst. Denne veksten er ikke uproblematisk, for bruk av kystsonen utfordres av mange interesser og brukere. De siste årene har bærekraftig utvikling av næringen hatt sterkt fokus, hvor klare miljøutfordringer relatert til påvirkning av villaks, luseproblematikk, forurensning, og brukskollisjoner gjør vekst utfordrende. Bærekraftsfokuset er i første rekk rett mot miljø, mens andre dimensjoner som økonomisk og sosial bærekraft får mindre plass i den offentlige debatten. Norsk havbruksnæring er basert på merdteknologi og har de siste 10 år hatt en rivende utvikling mot færre og større enheter i sjø, samtidig som produksjonen er doblet. Økonomisk har næringen vært en suksess de siste årene og er en viktig aktør i mange kystsamfunn langs hele norskekysten.

I dette prosjektet har vi brukt ulike metoder: telefonintervjuer basert på strukturert spørreskjema, bruk av fokusgrupper (tre regionale samlinger), personlig intervju med nøkkelpersoner, gjennomgang av offentlige innstillinger og atskillig annen litteratur tilknyttet areal-spørsmål. I tillegg har vi dratt veksler på flere tidligere prosjekter hvor vi har berørt arealspørsmålet, både direkte og indirekte

Forskningstemaet er omfattende og utfordrende. Vi har tilnærmet oss prosjektet ved å gjennomføre tre arbeidspakker som belyser ulike temaer relatert til lokalitetstilgang:

- WP 1: Kartlegging av ønsket og tilgjengelig lokaliteter for havbruk – er det grunnlag for en vinn-vinn situasjon?
- WP 2: Juridiske og samfunnsfaglige utfordringer for havbruksnæringens lokalitetstilgang
- WP 3: Lokalitetstilgang relatert til kommunal vilje og evne til å avsette lokalitetsressurser til havbruksnæringen

Prosjektleder Otto Andreassen, Nofima

Øvrige deltakere:

Nofima

Roy Robertsen
Kine M. Karlsen
Ingrid Kvalvik

Sintef Fiskeri- og Havbruk

Knut Torsethaugen
Leif M. Sunde

Bygdeforskning

Katrina Rønningen
Svein Frisvoll

UiT/NFH

Bjørn Hersoug
Jahn Petter Johnsen
Ann Magnhild Solaas

FHF-prosjekt nr: 900 911

Kontaktpersoner FHF:

Kjell Maroni
Berit A. Hanssen

Styringsgruppe:

- Snorre Jonassen – Cermaq Norway AS (leder)
- Stig Nilsen – Lerøy Seafood Group ASA
- Alf Jostein Skjærvik – SalMar ASA
- Roger Bekken – Norway Royal Salmon ASA
- Alf-Gøran Knudsen – Kvarøy Fiskeoppdrett AS
- Knut Hjelt – FHL (observatør)
- Kristin Sæther – NSL (observatør)
- Kjell Maroni – FHF (observatør/kontaktperson FHF)

Innledning

I forbindelse med prosjektet lokalitetstilgang i havbruk gjennomførte vi en spørreundersøkelse blant oppdrettsbedrifter i hele Norge. NORFAKTA Analyse i Trondheim ble etter tilbudsforespørsel valgt til å gjennomføre undersøkelsen pr telefon. Telefonintervjuene ble gjennomført på grunnlag av et spørreskjema som var utarbeidet av prosjektgruppa (se vedlegg). Organisasjonene i næringen bidro med telefonlister som ble kvalitetssikret av NORFAKTA. Det ble foretatt en vurdering av om prosjektet var meldepliktig til Norsk samfunnsvitenskapelig datatjeneste og vi konkluderte med at siden svar ikke kan spores tilbake til enkeltpersoner, så var prosjektet ikke meldepliktig. NORFAKTA sa seg enig i dette.

Av et univers på 111 bedrifter svarte 54 på undersøkelsen, noe som gir en svarprosent på 49 %. Spørreundersøkelsen kartlegger ulike sider ved arealbruk og arealtilgang i næringa, og gir samlet sett et godt bilde av dagens situasjon og framtidige behov. I det følgende oppsummerer vi funnene fra tematisk. For nærmere diskusjon omkring funnene viser vi til hovedrapport.

Dagens arealsituasjon

Respondentenes svar på spørsmål om dagens arealsituasjon samlet sett gir grunn til å konkludere med at tilgangen på egnede arealer er den viktigste utfordringen for bedriftene i dag, og også den største begrensningen for videre vekst i selskapet.

- 63 % sier seg noe enig eller helt enig i at *“Den viktigste utfordringen for min bedrift i dag er tilgang på lokaliteter som har tilstrekkelige dyp, god vannutskifting og god skjerming for vind og bølger.”*
- Av respondentene som oppgir at andre problemer er de viktigste for bedriften, svarer mange faktorer som knytter seg til arealtilgang, for eksempel treghet i byråkratiet og politisk overstyring av arealplaner.
- 37 % oppgir tilgang på egnede arealer som den største begrensningen for videre vekst i selskapet, holdt opp mot innsigelser fra andre interessenter i kystsonen (20 %), kommunale planprosesser (19 %), naturlige begrensninger (lokalitetsegnethet og resipientkapasitet) (4 %) og andre begrensninger (4 %).

Andre problemer som oppgis som viktige er lakselusproblematikken og tilgangen på kvalifisert arbeidskraft.

Av andre funn som er viktige i denne sammenhengen kan nevnes at:

- 28 % av bedriftene som deltok i undersøkelsen hadde søkt om lokaliteter i flere fylker. Hordaland oppgis av disse som det vanskeligste fylket å få tilgang på nye lokaliteter i, mens Rogaland oppgis som nest vanskeligst. De andre fylkene kommer relativt likt ut. Dette bør for øvrig sees i sammenheng med at disse fylkene er noe overrepresentert blant bedriftene som har svart på undersøkelsen. Men det viser nok også at der oppdrettsanleggene ligger tetttest, er det også vanskeligst å få tildelt nye lokaliteter.

- 56 % av bedrifter oppgir å ha lokaliteter i færre enn fire soner, slik at den anbefalte løsningen om vår- og høstutsett i to år er umulig. Det tyder på at disse bedriftene over tid må søke samarbeidsløsninger med andre oppdrettsbedrifter, hvis de ikke lykkes med å få tildelt nye lokaliteter.
- 65 % av bedriftene har opplevd å få trukket inn lokaliteter som ikke er i bruk, noe som tyder på at Fiskeridirektoratets politikk med hensyn på inndragning er rimelig effektiv.
- 73 % av bedriftene har konsesjoner som er samlokalisert. Det viser igjen til en tendens vi har kunnet observere gjennom mange år, nemlig at logistikken blir vesentlig enklere ved samordning. Det gjør at personellet til enhver tid kan betjene flere konsesjoner, noe som har bidratt til en kraftig produktivitetsøkning.
- 42 % av bedriftene har konsesjoner som drives i samdrift med andre selskaper. Det viser igjen at samarbeidsløsninger er utbredt i næringen, om enn med betydelige regionale variasjoner. Eksempelvis er det omfattende samarbeid mellom ulike selskaper i Sør-Trøndelag, men her er strukturen relativt enkel, sammenliknet med f.eks. Hordaland.

Framtidas arealsituasjon i et ti-års perspektiv

Respondentene oppgir i denne delen av undersøkelsen arealtilgang som viktig for fremtidig vekst. For å oppnå en framtidig vekst på 4-5 % årlig oppgir 66 % at de vil trenge *flere* lokaliteter, og 54 % at de vil trenge *bedre* lokaliteter. Det kan tyde på at det vi tidligere har kalt overgangen til tredje generasjons oppdrettslokaliteter kan bli ganske omfattende. Men det innebærer også i mange tilfelle at konfliktene reduseres, ved at oppdrettsanleggene flyttes lenger ut i fjordsystemene og lenger ut på kysten, bort fra de grunneste områdene, hvor mye av hytte- og fritidsbebyggelsen er lokalisert.

For å forbedre arealsituasjonen oppgir 54 % av bedriftene at de er villige til å bytte lokaliteter med andre selskaper på midlertidig basis, for å få en bedre driftsstruktur. Et slikt samarbeid finner vi allerede i dag, men det er tydelig rom for større bruk av slike samarbeidsløsninger. Videre oppgir 52 % at bedriftens arealsituasjon vil forbedre seg med en mer effektiv områdetilpasning. Det tyder på at selv med få nye lokaliteter vil de eksisterende anleggene kunne produsere mer effektivt med en optimalisering av driften. 61 % av bedriftene oppgir at arealsituasjonen vil forbedre seg ved anledning til å bruke en gjennomsnittlig (rullerende) MTB på årsbasis. Som kjent er det her betydelig uenighet innad i oppdrettsnæringen, ved at et storselskap som Marine Harvest har gått sterkt ut mot en slik løsning, mens andre oppdrettere, som også er involvert i videreforedling, ser klare fordeler med en rullerende MTB. En løsning er ventet i løpet av 2014.

Erfaringer fra tidligere søknadsprosesser hvor det er søkt om nye lokaliteter

65 % av respondentene har fått avslag på søknader om oppdrettslokaliteter de siste sju årene. Den mest hyppige årsaken til avslag var andre brukerinteresser (72 %). Sykdom/ miljø (17 %), Farleder (12 %) og Føre-var-prinsippet (12 %) oppgis også av flere. Dette viser at selskapene har vært aktive, men altså ikke vunnet igjennom av ulike årsaker. Litt mer forbausende er det at hele 40 % har fått avslag

på søknader om lokaliteter som ligger i A-områder. Det kan tyde på at A-områdene har vært "gamle", dvs. utpekt og kartfestet for mange år siden, eller at det ligger en dårlig eller ufullstendig kartlegging av interessene til grunn.

72 % av respondentene har søkt om ny lokalitet etter 01.01.2010, da saksbehandlingen av oppdrettskonsesjoner ble flyttet fra Fiskeridirektoratets regionskontorer til fylkeskommunene. Ca. 30 % mener at det nye systemet fungerer bedre enn det gamle, mens 35 % er uenig i at det fungerer bedre. 30 % svarer verken eller. Det kan tyde på at flyttingen ikke har medført de store problemene som ble antydnet i 2009, før reformen. Som vi har påpekt annensteds (Hersoug og Johnsen 2012), har det trolig sammenheng med at mange av de ansatte i Fiskeridirektoratet tok overgang til fylkeskommunen ved reformen, slik at ekspertisen i stor grad ble videreført.

For siste søknad fra bedriftene var det tilgang på nye eller større lokaliteter som oftest lå til grunn. 9 % av disse søknadene måtte konsekvensutredes. Av de 5 som oppgav at søknaden måtte konsekvensutredes, oppga tre at dette kostet under 1 million kr og en at dette kostet over 1 million kr. På spørsmål om hvilke interesser søknaden stod i konflikt med, oppgis "fritidsinteresser og hyttefolk", "fiskerinæringen", "turisme" og "villfiskinteresser" mest hyppig. 54 % oppgir at søknaden ikke stod i konflikt med noen interesser.

På spørsmål om hvordan bedriftene oppfatter saksbehandlingen i arealsøknader oppgis følgende:

- 48 % opplever at saksbehandlere vurderer søknader hovedsakelig ut fra faglige/vitenskapelige kriterier, mens 22 % er uenig.
- 65 % mener at vitenskapelige kunnskap bør veie tyngre i saksbehandlingen, mens 17 % er uenig.
- 47 % er enig i at skjønn spiller alltid en viktig rolle i saksbehandlingen, mens 20 % er uenig.
- 44 % mener at skjønn alltid *bør* spille en viktig rolle i saksbehandlingen, mens 30 % er uenig.
- 58 % mener at føre-var hensyn bør tillegges mindre vekt i saksbehandlingen, mens 22 % er uenig.

Resultatene over tyder på at bildet er litt mer sammensatt enn det vi ofte kan få inntrykk av. Nesten halvparten av oppdretterne mener at faglige kriterier dominerer når søknader behandles. Likevel mener hele to tredjedeler at slik kunnskap *bør* veie tyngre i saksbehandlingen. Nesten halvparten er enig i at skjønn spiller en viktig rolle i dag, men litt overraskende er det nesten den samme andelen som mener at skjønn *bør* spille en viktig rolle. Og hele 58 % mener altså at føre-var-prinsippet *bør* tillegges en mindre rolle – ikke overraskende ettersom føre-var-prinsippet er høyst fleksibelt og kan brukes til å begrunne nær sagt et hvilket som helst avslag.

Deltakelse i planprosesser (omfatter deltakelse i kystsonesplanprosess, kommuneplanprosess og kommunedelplanprosess)

92,5 % av respondentene har deltatt i en planprosess de siste seks årene, enten personlig (63 %), gjennom en organisasjon (22 %) eller gjennom et konsultantselskap (7,5 %), eller en kombinasjon av disse. I disse planprosessene var bedriftens interesse i konflikt med verneinteresser (57 %),

fiskerinæringen (54 %), villaksinteresser (36 %), sjøtransport (21,5 %), turisme (19 %) og andre oppdrettere (11 %).

I 51 % av tilfellene ble det i hovedsak avsatt sjøarealer til A-områder, og i 11 % av tilfellene i hovedsak til FFNFA-områder. I 19 % av tilfellene ble det satt av areal til både A- og FFNFA-områder, og i 3 % av tilfellene ble det ikke satt av områder til noen av delene.

Bildet her bekrefter det vi fant under i-kystprosjektet, hvor oppdrett som oftest kom i konflikt med verneinteresser eller med fiskerinæringen. Som det framgår har oppdretterne vært svært aktive i slike planprosesser, og hele to tredjedeler har deltatt personlig.

Om prosessen:

- Respondentene brukte i snitt mer enn én uke og mindre enn en måned på å delta i planprosessen.
- 67,5 prosent hadde i ganske eller svært stor grad kontakt med kommunepolitikere i prosessen.
- 78,5 prosent hadde i ganske eller svært stor grad kontakt med rådmann, plansjef eller planlegger i prosessen.

De fleste respondentene opplevde kontakten med politikerne i prosessen som ganske eller svært god (81 %). Det var færre som opplevde at politikerne tok hensyn til innspillene (60 %).

84 % opplevde kontakten med administrasjonen som ganske eller svært god, mens noen færre (73 %) opplevde at kommuneadministrasjonen tok hensyn til deres innspill.

54 % opplevde at kommunens administrative saksbehandling ble kompetent utført.

Samlet sett gir tallene et bilde av saksbehandlingen som ganske tett, hvor oppdretterne har god kontakt både med lokalpolitikere og med lokal administrasjon. Et solid flertall hadde også inntrykk av at begge grupper tok hensyn til oppdretternes innspill. Deltakelsen, som opplagt er tidkrevende oppleves som nødvendig for å følge opp bedriftenes ønske om nye (og bedre) arealer, noe som primært skjer gjennom planprosesser. (Likevel kan enkeltbedrifter oppleve at andre bedrifter får tilgang til de lokaliteter som planprosessdeltakerne har fått gjennomslag for. Men i småkommuner vil gjerne de som allerede er etablert, få en form for prioritet, slik at tidsbruken kan sees som en investering i egen virksomhet.

Syn på oppdrettspolitikken

46 % mener at selskap med lokal tilhørighet lettere får tilgang til nye lokaliteter, mens 20 % er uenig i dette.

52 % mener at selskap som skaper betydelige lokale ringvirkninger får lettere tilgang til nye lokaliteter, mens 20 % er uenig.

Om konsesjonsvederlag:

- 44,5 % av bedriftene foretrekker å betale arealavgift foran produksjonsavgift, som bare 16,5 % foretrekker. Hele 31,5 % synes ikke det er riktig å betale noen av disse. Videre mener 74 % at det er mest riktig at konsesjonsvederlaget skal tilfalle kommunen, mens 20 % mener det er mest riktig at denne deles mellom kommunen og fylkeskommunen. Bare 3 prosent mener denne bør tilfalle staten.
- 87 % mener det vil bli lettere å få tilgang til nye lokaliteter dersom kommunene får en kompensasjon for arealbruken.

Syn på myndighetene i planprosesser:

- Når det kommer til ivaretagelse av havbruksnæringens interesser mener 33,5 % at fiskerimyndighetene ivaretar disse i planprosesser. 18 % er uenig, mens 46 % svarer verken eller.
- 41 % mener at fylkeskommunen ivaretar havbruksnæringens interesser i planprosesser. 18,5 % er uenig.
- 44,5 % mener at staten bør kunne "overkjøre" kommunen når det gjelder arealdisponering i sjø. Like mange, 44,5 %, er uenig i dette.
- På spørsmål om hvem som bør organisere fremtidige planprosesser mener 48 % at dette bør være kommunen, 18,5 % at det bør skje i interkommunal regi, mens 29,5 % mener at det bør være fylkeskommunen.

Bakgrunnsopplysninger

- 63 % av respondentene er daglig leder i bedriften. 4 % er eier av bedriften, mens 15 % er både eier og daglig leder. 18 % hadde andre stillinger.
- Blant respondentene er gjennomsnittlig antall konsesjoner 10, med et spenn fra 1 til 68 konsesjoner.
- Selskapene hadde gjennomsnittlig 33 ansatte, med et spenn fra 0 til 200 ansatte.
- 19 % av bedriftene er børsnotert.
- På spørsmål om hvor stor andel av selskapet som er eid av personer eller selskaper som er bosatt eller har hovedkontor i de fylkene der selskapet har aktivitet, svarer 11 % at dette er under 20 %, 3 % at dette er mellom 20 og 50 % og 79 % at over 50 % eies fra fylket der selskapet har aktivitet.
- Selskapene er lokalisert slik:

Fylke	Frekvens
Vest-Agder	0
Rogaland	7
Hordaland	14
Sogn og Fjordane	11
Møre og Romsdal	5
Sør-Trøndelag	8
Nord-Trøndelag	3
Nordland	11
Troms	7
Finnmark	3
Andre fylker	0

Vedlegg Spørreskjema

Introduction

Spørreundersøkelse om arealbruk og arealtilgang i oppdrettsnæringa

Introduksjon:

Vi gjennomfører for tiden en spørreundersøkelse blant alle oppdrettsbedrifter i hele Norge. Undersøkelsen handler om arealbruk og arealtilgang for oppdretts-næringen, og er satt i gang etter initiativ fra Fiskeri og havbruksnæringens forskningsfond, FHF.

Undersøkelsen er utarbeidet av Norges fiskerihøgskole og Nofima i fellesskap, og intervjuene gjennomføres av selskapet Norfakta Markedsanalyse.

Svarene anonymiseres og vil ikke kunne føres tilbake til den enkelte deltaker.

Intervjuene er stort sett organisert som påstander som du kan si deg enig eller uenig i, etter en skala fra 1 til 5 (helt enig til helt uenig).

Vi har også gitt mulighet til å svare "vet ikke" eller at spørsmålet ikke er relevant for ditt selskap.

Question 999

Først om dagens arealsituasjon

Question 1000

Hvor enig eller uenig er du i følgende to utsagn.

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig

Question 1_1

61L1

Utsagn:

Gitt dagens MTB-begrensning har min bedrift tilgang på egnet areal (lokaliteter) i dag

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 1_2

62L1

Utsagn:

Den viktigste utfordringen for min bedrift i dag er tilgang på lokaliteter som har tilstrekkelige dyp, god vannutskifting og god skjerming for vind og bølger

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 3

63L2

Er det andre elementer som er det viktigste problemet for min bedrift i dag?
Hvis ja, hvilke, hvilke?

- 1 Nei
- 98 Andre elementer, noter....
- 99 Vet ikke

Question 4

65L1

Har din bedrift tilgang på lokaliteter i fire soner, slik at vår- og høstutsett i to år er mulig?

- 1 Ja, i fire (eller flere) soner
- 2 Nei, i færre enn fire soner
- 3 Vet ikke

Question 5

66L1

Har din bedrift opplevd å få trukket inn lokaliteter som ikke er i bruk?

- 1 Ja, (hvis ja, hvor mange?).....
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 7

67L1

Har din bedrift konsesjoner som er samlokalisert?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 8

68L1

Har din bedrift konsesjoner som drives i samdrift med andre selskaper?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 9

Multiple answers allowed

69L6

Hvilken eller hvilke av disse elementene mener du har størst begrensning for videre vekst i ditt selskap?

TIL INTERVJUER: Noter første svar først, andre svar nr. 2 osv.

- 1 Tilgang på egnede arealer
- 2 Kommunale planprosesser
- 3 Innsigelser fra andre interessenter i kystsonen
- 4 Naturlige begrensninger som lokalitetsegnethet og resipientkapasitet
- 5 Ingen av dem
- 6 Andre

Question 998

Så noen spørsmål om framtidens arealsituasjon i et ti-års perspektiv

End of questionnaire

Question 10_1

75L1

Utsagn:

Gitt en 4-5 prosent årlig produksjonsøkning over de neste ti årene, trenger min bedrift primært flere lokaliteter

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 Helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 10_2

76L1

Utsagn:

Gitt en 4-5 prosent årlig produksjonsøkning over de neste ti årene, trenger min bedrift primært bedre lokaliteter

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 Helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 10_3

77L1

Utsagn:

Min bedrift er villig til å bytte lokaliteter med andre selskap (på midlertidig basis) for å få en bedre driftsstruktur

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 Helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 10_4

78L1

Utsagn:

Min bedrifts arealsituasjon vil forbedre seg hvis vi får en effektiv områdetilpasning

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 Helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 10_5

79L1

Utsagn:

Min bedrifts arealsituasjon vil forbedre seg hvis vi får anledning til å bruke en gjennomsnittlig (rullerende) MTB på årsbasis

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 Helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 997

Så noen spørsmål om tidligere søknadsprosesser hvor det er søkt om nye lokaliteter, ikke ny konsesjon

Question 16

80L1

Når søkte ditt selskap sist om ny lokalitet?

- 1 Før 1. Januar 2010
- 2 Etter 1. Januar 2010
- 3 Husker ikke

Question 17

81L1

Har dere i løpet av de siste sju år fått avslag på søknader oppdrettslokaliteter?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 18

Multiple answers allowed
Question only asked, if [Q17 , 1]

82L9

Hva var begrunnelsen for avslaget?

IKKE LES OPP!

- 1 Føre-var-prinsippet
- 2 Vanndirektivet
- 3 Forurensingsdirektivet
- 4 Matloven
- 5 Sykdom miljø
- 6 Farleder
- 7 Andre bruksinteresser
- 8 Ubegrunnet
- 9 Vet ikke

Question 19

Question only asked, if [Q17 , 1]

91L1

Har dere fått avslag på søknad om lokalitet(er) som ligger i et A-område?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 20

92L1

1. januar 2010 ble saksbehandlingen av oppdrettskonsesjoner flyttet fra Fiskeridirektoratets regionskontorer til fylkeskommunene.

Er du enig/ uenig i følgende påstand: "Det nye systemet fungerer bedre enn det gamle."

LES OPP SKALA OM NØDVENDIG

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 21

Multiple answers allowed

93L99

21) Hva lå til grunn for den siste søknaden fra din bedrift?

IKKE LES OPP!

- 1 Behov for bedre lokaliteter (produktivitet, miljø og struktur)
- 2 Behov for større lokaliteter
- 3 Logistikkmessige hensyn (mer effektiv bruk av personell)
- 98 Andre behov:.....(Angi)
- 99 Vet ikke

Question 22

192L1

Måtte den siste søknaden til bedriften konsekvensutredes etter KU-forskriften?

TIL INTERVJUER: KU=Konsekvensutredning

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Vet ikke

Question 23

Question only asked, if [Q22 , 1]
193L1

Kan du anslå hvor mye KU-utredningen kostet selskapet?

- 1 Under 1 mill. kr.
- 2 Over 1 mill. kr.
- 3 Ubesvart

Question 24

Multiple answers allowed
194L99

Var søknaden i konflikt med andre interesser? Hvis ja, hvilke interesser var dette?

IKKE LES OPP!

- 1 Andre oppdrettere
- 2 Fiskerinæringen
- 3 Transportsektoren (farleder) reiselivsaktører
- 4 Turisme
- 5 Energiaktører
- 97 Annet, noter...
- 98 Søknaden var ikke i konflikt med andre interesser
- 99 Vet ikke

Question 2500

Hvor enig eller uenig er du i følgende fem utsagn.

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig

Question 25_1

293L1

Utsagn:

Saksbehandlere vurderer søknader hovedsakelig ut fra faglige\vitenskapelige kriterier

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 25_2

294L1

Utsagn:

Vitenskapelig kunnskap bør veie tyngre i saksbehandlingen

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 25_3

295L1

Utsagn:

Skjønn spiller i dag alltid en viktig rolle i saksbehandlingen

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 25_4

296L1

Utsagn:

Skjønn bør alltid spille en viktig rolle i saksbehandlingen

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 25_5

297L1

Utsagn:

Føre-var hensyn bør tillegges mindre vekt i saksbehandlingen

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 996

Så noen spørsmål om deltakelse i planprosesser som f.eks. kystzoneplanprosesser, kommuneplanprosesser og kommunedelplanprosesser

Question 31

298L1

Har du deltatt aktivt i én eller flere planprosesser i løpet av de siste seks år?

- 1 Ja, personlig
- 2 Ja, gjennom en organisasjon konsulentselskap
- 3 Ja, gjennom konsulent
- 4 Nei
  - ↩ Continue at question 4200
- 5 Ubesvart
  - ↩ Continue at question 4200

Question 3200

I hvilken grad var næringens interesser i konflikt med følgende andre interesser?

Kommentar fra Norfakta: Bør justeres

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr ingen konflikt og 5 betyr stor konflikt

Question 32_1

299L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:

Annen oppdrett

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_2

300L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:

Fiskerinæringen

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_3

301L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:

Sjøtransport (farleder)

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_4

302L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:

Turisme/reiselivsaktører

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_5

303L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:
Energiaktører

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_6

304L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:
Verneinteresser

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 32_7

305L1

I hvilken grad næringens interesser var i konflikt med:
Villaksinteresser

- 1 Ingen konflikt
- 2 2
- 3 3
- 4 4
- 5 Stor konflikt
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 3201

Multiple answers allowed

306L99

Var bedriftens interesser i konflikt med andre interesser enn de vi nevnet i forrige spørsmål?

- 1 Nei, ingen andre
- 98 Andre interesser, noter...
- 99 Ubesvart

Question 33

405L1

Ble resultatet av planprosessen at avsatt sjøareal ble organisert som
akvakulturområder (A-områder) eller som fellesområder (FFNFA)?

- 1 I hovedsak akvakulturområder (A)
- 2 I hovedsak FFNFA-områder
- 3 Både akvakulturområder og FFNFA-områder
- 4 Ingen arealer ble satt av til Akvakultur (A) eller FFNFA
- 5 Vet ikke

Question 34

406L1

Hvor mye tid brukte du (eller ditt selskap) på å delta i planprosessen?

- 1 Mindre enn ett ukesverk
- 2 Mer enn ett ukesverk
- 3 Mer enn ett månedsverk
- 4 Mer enn to månedsverk
- 5 Vet ikke

Question 35

407L1

I hvilken grad hadde du kontakt med politikere i kommunen i prosessen?

LES OPP!

- 1 Ikke kontakt
- 2 I ganske liten grad
- 3 Verken eller
- 4 I ganske stor grad
- 5 I svært stor grad
- 6 Vet ikke

Question 36

408L1

I hvilken grad hadde du kontakt med rådmann, plansjef eller planlegger i kommunen i prosessen?

LES OPP!

- 1 Ikke kontakt
- 2 I ganske liten grad
- 3 Verken eller
- 4 I ganske stor grad
- 5 I svært stor grad
- 6 Vet ikke

Question 37

409L1

Hvordan opplevde du kontakten med politikerne?

LES OPP!

- 1 Svært dårlig
- 2 Ganske dårlig
- 3 Verken eller
- 4 Ganske god
- 5 Svært god
- 6 Vet ikke

Question 38

410L1

Hvordan opplevde du kontakten med kommunens administrasjon?

LES OPP!

- 1 Svært dårlig
- 2 Ganske dårlig
- 3 Verken eller
- 4 Ganske god
- 5 Svært god
- 6 Vet ikke

Question 3900

Hvor enig eller uenig er du i følgende tre utsagn.

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig

Question 39_1

411L1

Utsagn:

Jeg opplevde at politikerne tok hensyn til mine innspill

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 39_2

412L1

Utsagn:

Jeg opplevde at kommunens administrasjon tok hensyn til mine innspill

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 39_3

413L1

Utsagn:

Jeg opplevde at kommunens administrative saksbehandling ble kompetent utført

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 995

Så noen spørsmål om oppdrettspolitik

Question 4200

Hvor enig eller uenig er du i følgende to utsagn.

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig

Question 42_1

414L1

Utsagn:

Selskap med lokal tilhørighet får lettere tilgang til nye lokaliteter

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 42_2

415L1

Utsagn:

Selskaper som skaper betydelige lokale ringvirkninger får lettere tilgang til nye lokaliteter

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 44

416L1

Hvordan stiller bedriften seg til i framtida å måtte betale arealavgift for lokaliteter eller produksjonsavgift?

- 1 Foretrekker å betale arealavgift
- 2 Foretrekker å betale produksjonsavgift
- 3 Synes ikke at det er riktig å betale noen av disse
- 4 Vet ikke

Question 45

417L1

Har du\bedriften et synspunkt på hvem konsesjonsvederlaget skal tilfalle?

LES OPP!

- 1 Kommunen
- 2 Fylkeskommunen
- 3 Staten
- 4 En fordeling mellom de tre nevnte
- 5 En fordeling mellom kommunen og fylkeskommunen
- 6 Vet ikke

Question 4600

Hvor enig eller uenig er du i følgende fire utsagn.

Du kan svare med en skala fra 1 til 5 der 1 betyr helt uenig og 5 betyr helt enig

Question 46_1

418L1

Utsagn:

Det vil bli lettere å få tilgang til nye lokaliteter hvis kommunen får en kompensasjon for arealbruken

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 46_2

419L1

Utsagn:

Fiskerimyndighetene ivaretar havbruksnæringens interesser i planprosesser

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 46_3

420L1

Utsagn:

Fylkeskommunen ivaretar havbruksnæringens interesser i planprosesser

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 46_4

421L1

Utsagn:

Staten bør kunne overstyre kommunene når det gjelder arealdisponering i sjø

- 1 Helt uenig
- 2 Noe uenig
- 3 Verken eller
- 4 Noe enig
- 5 helt enig
- 6 Vet ikke\ikke relevant

Question 50

422L1

Ønsker du at framtidige planprosesser organiseres i
LES OPP!

- 1 Kommunal regi
- 2 Interkommunal regi
- 3 Fylkeskommunal regi
- 4 Andre svar

Question 994

Helt til slutt noen spørsmål deg og ditt selskap

Question 51

423L4

Hvilket postnummer har ditt hovedkontor?

Question 52

427L1

Hvilken posisjon i selskapet har du?

- 1 Daglig leder
- 2 Eier
- 3 Daglig leder og eier
- 4 Annet

Question 53

User defined button : 9999 "Ubesvart"

428L4

Hvor mange konsesjoner har ditt selskap?

Question 54

432L1

Er din bedrift børsnotert?

- 1 Ja
- 2 Nei
- 3 Ubesvart

Question 55

433L1

Hvor stor andel av ditt selskap er eid av personer eller selskaper som er bosatt eller har hovedkontor i de fylkene der selskapet har aktivitet?

- 1 Under 20 %
- 2 20-50 %
- 3 Over 50 %
- 4 Vet ikke

Question 56

Multiple answers allowed

434L11

I hvilke fylker er ditt selskap lokalisert?

- 1 Finnmark
- 2 Troms
- 3 Nordland
- 4 Nord-Trøndelag
- 5 Sør-Trøndelag
- 6 Møre og Romsdal
- 7 Sogn og Fjordane
- 8 Hordaland
- 9 Rogaland
- 10 Vest-Agder
- 11 Ubesvart

Question 57

User defined button : 9999 "Ubesvart"

445L4

Hvor mange ansatte har bedriften i matfiskdelen i Norge?

Question 9999

Det var alt - tusen takk for hjelpen!